

REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE

Wydział Spraw Terenowych w Koszalinie

Koszalin, dnia 23 marca 2011 r.

WST.K.4242.2.13.2010.MC

URZĄD MIEJSKI W CZAPLINKU

WPŁYNĘŁO
data 28.03.11 podpis Dy. Skanke
liczba załączników 1949
rejestrowano pod poz. 1949
przewidywano p. Sapiński

Bora Sp. z o.o.
Al. Wojska Polskiego 156
71-324 Szczecin

WEZWANIE

Na podstawie art. 50 § 1, w związku z art. 106 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (jednolity tekst ustawy Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), po przeanalizowaniu przedłożonego raportu o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na *budowie zespołu elektrowni wiatrowych w obrębach geodezyjnych: Pławno, Psie Głowy, Machliny, Łazice, Broczyno, Trzciniec w gminie Czaplinek wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą - „FW Trzciniec”*, sporządzonego przez zespół autorski, w składzie: dr Wojciech Staszek, dr Włodzimierz Bandera, mgr Łukasz Bielasiewicz, mgr Kazimierz Niecikowski (Gdynia, styczeń 2011 r.), biorąc pod uwagę opinię Wydziału Spraw Terenowych w Złocięncu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie i Zachodniopomorskiego Towarzystwa Przyrodniczego, Wydział Spraw Terenowych w Koszalinie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie

wzywa

do pisemnego złożenia wyjaśnień i uzupełnień do przedłożonego raportu o oddziaływaniu projektowanej inwestycji na środowisko, gdyż nie można zająć stanowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedmiotowej inwestycji.

Uwagi dot. przedłożonego raportu to:

1. Nie przedłożono informacji, na których działkach i obrębach ewidencyjnych będzie przechodzić projektowana infrastruktura towarzysząca przedmiotowemu przedsięwzięciu, tj.: stacje elektroenergetyczne, energetyczne linie kablowe średniego napięcia 15-30 kV, kable sterowania i automatyki, doziemna linia energetyczna wysokiego napięcia WN 110 kV, drogi dojazdowe, place manewrowe.
2. Nie podano informacji, na czym będzie polegała modernizacja istniejącej stacji GPZ w Czaplinku.
3. Brak pełnego opisu elementów przyrodniczych objętych zakresem przewidywanego oddziaływania planowanej inwestycji.
4. W przedłożonym materiale nie odniesiono się do najbliższych położonych proponowanych do utworzenia form ochrony przyrody, takich jak użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody.

5. W przedłożonym raporcie podaje się niespójne informacje, dotyczące odległości najbliższego projektowanego użytku ekologicznego pn. „Jezioro Łąka”, tj. autorzy najpierw podają odległość od najbliższej turbiny około 300 m, natomiast w dalszej części raportu około 500 m. Jest to informacja bardzo istotna, z uwagi na zinventaryzowanie na terenie użytku błotniaki stawowe, żurawie, trzcinniczki, krzyżówki, czy łyski.
6. W treści dokumentu autorzy podają niezgodne ilości projektowanych pomników przyrody, tj. wymieniają 7 szt., a następnie w dalszej części tekstu tylko 2.
7. Brak informacji o metodyce oraz terminach prowadzonych inwentaryzacjach botanicznych i fitosocjologicznych.
8. Brak odniesienia się projektowanej farmy wiatrowej, jako bariery ekologicznej dla korytarzy ekologicznych, m. ni. w ujęciu ogólnopolskiej sieci ekologicznej ECONET.
9. Informacja, że kręgowce oprócz awifauny i nietoperzy nie podlegają oddziaływaniu farmy wiatrowej jest niepełna. Nie można wykluczyć oddziaływania na etapie budowy, podczas ruchu pojazdów mechanicznych, składowania materiałów budowlanych, elementów konstrukcji na placach do tego przeznaczonych. Wpływ ten nie został uwzględniony przez autorów w treści dokumentu.
10. Nie odniesiono się do poziomu i wpływu wibracji, na skutek drgań o charakterze czasowym na mieszkańców, pracowników, poprzez obsługę urządzeń o charakterze udarowym oraz transport.
11. W treści raportu nie znajdują się informacje o sposobie zapobiegania zanieczyszczeniu wód i gleby podczas możliwej awarii sprzętu mechanicznego (np. wyciek oleju z pojazdów mechanicznych). Informacja, iż przy zastosowaniu nowoczesnego specjalistycznego sprzętu wystąpienie awarii jest mało prawdopodobne, nie jest gwarantem jej nie powstania.
12. Nie podaje się wyczerpujących informacji, dotyczących jakości wód podziemnych, czy inwestycja znajduje się w pobliżu, obrębie, podziemnych zbiorników wód podziemnych (GZWP) oraz miąższości warstwy glebowej. Informacje te są istotne, ze względu na przebieg linii podziemnej oraz możliwość wystąpienia awarii (np. wycieku oleju z turbin wiatrowych).
13. Oddziaływanie na walory krajobrazowe, według autorów raportu ooś, jest zagadnieniem niemierzalnym. Twierdzenie, że „w kontekście monotonii rolniczego krajobrazu tej części terenu, można spodziewać się, że wprowadzenie wyraźnych dominant krajobrazowych, jakimi są elementy elektrowni wiatrowych nie spowoduje pogorszenia walorów krajobrazowych, a może wręcz przeciwnie, wpłynąć na wzrost jego atrakcyjności”, nie uwzględnia szerszego oddziaływania na krajobraz. Istotnym dla wyrażenia opinii jest fakt, że siłownie wiatrowe ze względu na wysokość konstrukcji (w tym przypadku maksymalnie do 200 m), nie są obojętne w krajobrazie. Mają kontrastowy kolor w stosunku do tła nieba, zwłaszcza bezchmurnego oraz otoczenia, uwzględniając w tym wypadku wymóg, ze względu na bliskość lotniska, oznaczenia śmigieł w kolorze czerwonym. Mają wpływ na powierzchnię ziemi z różnymi formami jej ukształtowania i użytkowania (w tym przypadku teren jest użytkowany rolniczo, rynny subglacyjne z zalesionymi stokami ze zbiornikami wodnymi – jeziorem Łąka, kompleksy leśne na równinie sandrowej). Konstrukcje siłowni rzucają okresowo cień, zależny od kąta padania promieni słonecznych. Lokalizacja farmy wiatrowej z pewnością powoduje trwałe zmiany w krajobrazie, obniża walory rekreacyjne danego terenu dla mieszkańców.
14. Nie uwzględniono całodobowej pracy wszystkich turbin wiatrowych jednocześnie w zakresie oddziaływania hałasu oraz infradźwięków na zdrowie ludzi. Jest to

- oddziaływanie ciągłe. Istotny jest również fakt, że wpływ na poziom hałasu uwarunkowany jest zmianą prędkości wiatru oraz warunkami stanu atmosfery.
15. Nie uwzględniono wpływu efektu stroboskopowego oraz efektu cienia, który jest związany z odbijaniem promieni słonecznych od obracających się śmigieł turbin wiatrowych i mogą stanowić uciążliwości dla pobliskich mieszkańców.
 16. Obszar planowanej lokalizacji części inwestycji – turbin wiatrowych, nie jest usytuowany w granicach obszarów objętych prawną formą ochroną przyrody, według rozumienia przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 nr 151 poz. 1220 z późn. zm.). Jednakże towarzysząca infrastruktura – podziemna linia energetyczna 110 kV, będzie zlokalizowana w granicach Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków pn. „Ostoja Drawska” (kod PLB320019), wyznaczonego rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 133), w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków, a także Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk pn. „Jeziora Czaplineckie” (kod PLH3200039), zatwierdzonego jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r., w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (numer aktu notyfikacyjnego K(2010) 9669). Ocena istotności wpływu planowanego zamierzenia inwestycyjnego na integralność obszarów Natura 2000, powinna być brana pod uwagę nie tylko z głównym zamierzeniem inwestycyjnym, tj. z lokalizacją turbin wiatrowych, ale jednocześnie z infrastrukturą towarzyszącą, tworzącą integralną całość inwestycyjną. Informacja podana w raporcie, że linia podziemna będzie przebiegać na obszarach rolniczych w strefie podmiejskiej, gdzie nie występują chronione siedliska lub gatunki flory i fauny, nie jest jednoznaczna z brakiem wpływu na obszary objęte Europejską Siecią Natura 2000. Brak informacji o wpływie na obszary Natura 2000 w fazie budowy inwestycji infrastruktury towarzyszącej, m.in. metody realizacji inwestycji, szacunkowej ilości transportu, miejsc stanowiących zaplecze dla inwestycji, wpływu emisji zanieczyszczeń i hałasu, sposobu niwelowania możliwości przedostania się do środowiska.
 17. W treści raportu podaje się informację, że zajmie się teren pod plac budowy na powierzchni 0,7 ha. Jednakże nie podano lokalizacji miejsc zaplecza budowy, charakterystyki obszarów jakie powinny być wyłączone, jako zaplecze, w jaki sposób wyznaczone miejsca zostaną zabezpieczone przed trwałą degradacją (gleba, wody podziemne). Informacje te są istotne, ze względu na stwierdzone miejsca lęgowe lęki oraz ortolana.
 18. Nie określono szacunkowej ilości transportu samochodowego, stanowiącego zagrożenie dla klimatu akustycznego, tj. szacunkowy poziom dB, zanieczyszczenia spalinami.
 19. Brak szczegółowego opisu metodyki przeprowadzonej inwentaryzacji chiropterofauny. Nie odniesiono się do migracji jesiennych, tworzenia kolonii rozrodczych, rozrodu, szczytu aktywności lokalnych populacji, rozpadu kolonii rozrodczych, rojenia. Ponadto, nie zawarto informacji o danych dokonywanych obserwacji. Uzyskanie powyższych informacji jest niezbędne, aby dokonać właściwej oceny wpływu elektrowni wiatrowych na nietoperze. Zakres informacji jest zgodny z wytycznymi dotyczącymi oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na nietoperze. Niniejsze zasady inwentaryzacji nie mają wiążącej mocy prawnej, gdyż do tej pory nie opracowano oficjalnych, rządowych wytycznych w tym zakresie. Opracowane wytyczne krajowe zostały rekomendowane, jako zgodne ze

współczesną wiedzą, aktualnie stosowanymi metodami oraz zaleceniami Porozumienia o Ochronie Populacji Europejskich Nietoperzy EUROBATS, którego stroną jest również Polska, przez Państwową Radę Ochrony Przyrody oraz Stowarzyszenie Ochrony Nietoperzy. Przedstawione informacje w treści dokumentacji podlegającej ocenie nie są zgodne z zakresem ustalonego zakresu raportu. Za uszczegółowieniem danych z monitoringu chiropterofauny przemawia fakt, że na terenie lokalizacji inwestycji został stwierdzony gatunek bardzo silnie narażony na oddziaływanie elektrowni wiatrowych, tj. mroczek posrebrzany oraz silnie narażony mroczek późny. Wszystkie stwierdzone gatunki nietoperzy na terenie lokalizacji przedmiotowej inwestycji są ważne dla Unii Europejskiej (Załącznik II Dyrektywy Siedliskowej) lub są objęte w Polsce ochroną gatunkową.

20. Nie podano informacji, czy zmiany tras przelotu i miejsc żerowania ptaków, w związku z realizacją inwestycji, nie przyczynią się do utraty wartości przyrodniczych terenów przyległych, w szczególności obszarów Natura 2000, z którymi związanych jest większość stwierdzonych gatunków ptaków. Nie uwzględniono wystąpienia możliwości spadku zagęszczenia gatunków w wyniku odstraszania ich przez farmę wiatrową.
21. Brak szczegółowych informacji, dotyczących wykorzystania przez ptaki terenu planowanej inwestycji (noclegowiska, żerowiska, lęgowiska).
22. W treści raportu zamieszczono informację, iż wysokość przelotu żurawi i gęsi w okresie wiosennych i jesiennych wędrówek ponad 150 m. Zauważyć należy, że parametry techniczne wykorzystanych turbin wiatrowych poddane dla rozpatrywanej inwestycji są maksymalnie do 200 m, co stwarza możliwość kolizji ptaków z turbinami. Ponadto, teren wokół planowanej inwestycji, wykorzystywany jest rolniczo, z zawartych informacji w dokumentacji, wynika, że głównie pod uprawę zbóż i kukurydzy, co przyciąga na te tereny ptaki (zwłaszcza migrujące żurawie, gęsie i łabędzie).
23. Nie uwzględniono oceny wpływu inwestycji na bociany białe gniazdujące w pobliskich miejscowościach.
24. Nie podano informacji, dotyczących lokalizacji gniazd bociana białego, znajdujących się w sąsiadujących wsiach z zamierzeniem inwestycyjnym.
25. Nie podano informacji, dotyczących wyznaczonych stref ochronnych miejsc występowania oraz gniazdowania gatunków ptaków podlegających prawnej ochronie, znajdujących się w promieniu 5 km od skrajnych turbin wiatrowych.
26. W treści raportu błędnie zamieszczono informacje, tj. jest: ul. Sławińska w Czaplinku, a powinna być ul. Pławieńska w Czaplinku, oraz jest: Wójt Gminy Czaplinek, a winno być Burmistrz Czaplinka.
27. W dokumentacji zawarto niespójne informacje, dotyczące przeprowadzenia monitoringu porealizacyjnego w zakresie ornitofauny, tj. na str. 7 mowa jest o rocznym monitoringu porealizacyjnym i zgodnie z wskazaniem w rozdz. 7.3. raportu, natomiast na str. 104, wskazano przeprowadzenie monitoringu porealizacyjnego trzykrotnie w ciągu 5 lat od wybudowania farmy.
28. Nie wykonano prognozy śmiertelności awifauny i chiropterofauny w wyniku kolizji z projektowanymi elektrowniami wiatrowymi (dla ptaków drapieżnych – sformułowana osobno).
29. Brak oceny efektu bariery przedmiotowej farmy dla migrującej fauny.
30. Załączniki graficzne dołączone do raportu ooś, są mało wyraźne, a w związku z tym mało czytelne.
31. Brak dokumentacji fotograficznej badanej fauny.

32. Nie przedstawiono wyników obliczeń dotyczących emisji hałasu dla pory dziennej i nocnej.
33. Nie podano jednoznacznych informacji, czy w związku z realizacją przedmiotowego przedsięwzięcia na terenie inwestycyjnym planuje się wycinkę drzew i krzewów, wraz z określeniem wpływu planowanej wycinki na gatunki ptaków podlegających ochronie.
34. Nie przedstawiono sposobów minimalizujących ewentualną śmiertelność płazów i gadów w związku z realizacją inwestycji.
35. Nie określono okresu prowadzenia prac budowlanych.
36. Brak informacji o przygotowaniu merytorycznym i doświadczeniu osoby, która wykonywała badania i analizę danych ornitologicznych i chiropterologicznych.
37. Nie przedstawiono analizy wpływu inwestycji na ptaki i nietoperze na etapie budowy i likwidacji (krótko -, średnio -, długookresowego, bezpośredniego i pośredniego).
38. Brak graficznej ilustracji rozmieszczenia turbin wiatrowych dla każdego rozważanego wariantu realizacji inwestycji.
39. Brak przedstawienia analizy możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem.
40. W treści dokumentu podawane są nieaktualne lub archiwalne podstawy prawne, np.: rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 maja 2005 r. w sprawie typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt wymagających ochrony w formie wyznaczenia obszarów Natura 2000 (Dz. U. z 2005 r. Nr 94, poz. 795) lub rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji (Dz. U. Nr 283, poz. 2842).
41. Nie wskazano, które gatunki ptaków potencjalnie zmieniają trasy przelotów, miejsca gromadzenia się i żerowania.
42. Nie przedstawiono propozycji monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego eksploatacji, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów. W przedłożonym raporcie, autorzy tylko wskazują przeprowadzenie monitoringu porealizacyjnego ornitofauny trzykrotnie powtarzalnego w ciągu 5 lat od wybudowania farmy, zgodnie z „Wytycznymi w zakresie ocen oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki”, nie uwzględniając szczegółowego zakresu monitoringu porealizacyjnego dla ornitofauny i chiropterofauny.
43. Nie dokonano analizy, czy realizacja przedmiotowej inwestycji nie naruszy zakazów, o których mowa jest w obowiązującej Uchwale Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. U. Woj. Zach. z 2009 r. Nr 66 – 12304 – poz. 1804 z późn. zm.).
44. Nie określono szerokości projektowanych dróg dojazdowych.
45. Nie podano informacji, w jaki sposób zostanie zabezpieczone podłoże gruntowe, na którym na którym będą zbierane wytworzone odpady.
46. Nie wskazano miejsc czasowego magazynowania odpadów.
47. Nie przedstawiono w formie graficznej miejsc zaobserwowanego błotniaka zbożowego.
48. Nie przedstawiono pełnego zakresu celów ochrony obszaru Natura 2000 pn. „Jeziora Czaplineckie”, w tym czynników, które stanowią o wartości przyrodniczej obszarów, na terenie którym projektuje się inwestycję, lub w sąsiedztwie których zlokalizowana jest inwestycja - podania wszystkich siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt wymienionych w Załącznikach do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków

będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U z 2010 r. Nr 77, poz. 510) oraz w Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory, zlokalizowanych w granicach planowanej inwestycji oraz na obszarze oddziaływania projektowanej inwestycji.

49. Nie przedstawiono pełnej oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na wszystkie siedliska przyrodnicze, a także na gatunki roślin i zwierząt i ich siedliska wymagające ochrony w formie wyznaczonych obszarów Natura 2000 pn. „Ostoja Drawska” i „Jeziora Czaplineckie”.
50. Należy wskazać, jaką inwestor zapewni odpowiednią ochronę drzewom wzdłuż ul. Dworcowej i Pławieńskiej, o czym mowa na str. 70 raportu.
51. W przedłożonym raporcie ooś nie przedstawiono informacji dotyczących zagęszczenia ptaków lęgowych gatunków kluczowych, wyrażonego w liczbie par osobników/km² powierzchni.
52. Nie dokonano porównania proponowanej technologii z technologią spełniającą wymagania, o których mowa w art. 143 ustawy POŚ.
53. W przedłożonym raporcie ooś brak załącznika tekstowego nr 1.
54. Nie przedstawiono metodyki prowadzenia przedinwestycyjnej analizy przyrodniczej dla lokalizacji farmy wiatrowej w ramach monitoringu przedinwestycyjnego prowadzonego przez rok – należy wskazać cele prac terenowych, terminy wizyt, określić metodykę zbierania danych (np. częstotliwości prowadzonych kontroli, czas przebywania w terenie, godziny prowadzonych badań, sposób określania wysokości przelotów ptaków).

Uzupełnienie i wyjaśnienia należy przedłożyć w formie aneksu do raportu ooś, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, na adres:

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie
Wydział Spraw Terenowych w Koszalinie
ul. Adama Mickiewicza 26
75-004 Koszalin

W przypadku nie przedłożenia wskazanych w piśmie wyjaśnień i uzupełnień, w formie aneksu do raportu ooś, a także w wyznaczonym przez organ terminie, sprawa będzie rozpatrzona w oparciu o istniejące i posiadane materiały, co może mieć istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia przedmiotowego postępowania.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Szczecinie
NACZELNIK
Wydziału Spraw Terenowych w Koszalinie
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
w Szczecinie

mgr inż. Grzegorz Kubiak
23.03.2011r.

Do wiadomości:

Burmistrz Czaplinka
78-550 Czaplinek, ul. Rynek 6

Sprawę prowadzi: specjalista mgr inż. Marta Ćwikłowska, tel. 094 340 0304.